

Mijn column nummer 196

Je bent een rund als je met koper stunt

In 1974 besprak professor De Haan in zijn college Kennis van de bodemverontreiniging de relatie tussen landbouw en zware metalen. Veevoer is een belangrijke bron van koper. Men voegt nog flink veel koper toe om de groei van het vee te bevorderen en om wormen te bestrijden. Het vee heeft koper nodig. Maar het meeste koper verlaat het vee weer via de mest. En de mest zorgde weer voor verhoogde gehalten in de bodem. Professor De Haan liet een plaatje zien met in blauwgradaties de gehalten aan koper in de bodems van Nederland. Op deze kopergravure zag je heel duidelijk waar in Nederland varkens werden gehouden. Zijn studenten waren geschokt.

Je zou verwachten dat de koperemissie uit de landbouw vijfendertig jaar na het college van professor De Haan flink zou zijn gedaald. Maar de koperemissie neemt juist toe.

Dat is onlangs geconstateerd door Alterra. In 2008 heeft dit instituut een onderzoek afgerond naar de emissies van onder meer koper in de landbouw. Daaruit blijkt dat de huidige mestgift en de huidige gehalten aan zware metalen in mest leiden tot een toename van de uitspoeling van koper vanuit de landbouwbodems naar het oppervlaktewater. De toename van de belasting door koper heeft Alterra verbaasd. Want op de EU-richtlijn die de samenstelling van veevoer sinds 2000 regelt, is sprake van vermindering van de toegestane gehalten van deze metalen. Maar uit veldmetingen blijkt dat sinds 1996 de gehalten aan koper in rundermest zijn verdrievoudigd! Alterra weet wat er moet gebeuren om het tij te keren: halvering van koper in veevoer en stopzetten van koper in hoefontsmettingsbaden. Dan nog gaan er jaren overheen voordat de effecten op de uitspoeling duidelijk zichtbaar zijn. Reden te meer om snel tot maatregelen over te gaan.

De minister van LNV is aan zet. Zou het helpen om haar de kopergravure op te sturen?